

Поглед изблиза

ИЗ ИНКУ- БАТОРА У ПОСЛОВНИ СВЕТ

На Факултету организационих наука у Београду школује се четврта генерација бивших официра будућих менаџера. Како су се прилагодили на нови начин живота и организацију наставе, где виде себе после школовања, шта их храбри, а шта спутава, колико стичу реалних знања, нека су од питања чије смо одговоре потражили на лицу места.

 Program PRISMA
Centar za obuku Beograd
Fakultet organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu

С дање Факултета организационих наука у Београду већ на први поглед улива поверење. Зграда каква доликује високом академском профилу: и споља и када се крочи под њено окриље. Савремени кабинети, учионице, вежбаонице, добро опремљени, лепо уређени. Чак и "споредне" просторије, које на свој начин показују стандард једне установе.

Тај факултет, сада већ мирне савести можемо рећи, у потпуности је оправдао очекивања што се тиче Програма за збрињавање вишка војног кадра – Присма. За неке би то била "немогућа мисија" да дојучершњег официра преобрази у пословног човека од знања, самопоуздања, угледа и поверења. Да му измени понашање, ставове, речник. Заиста тако.

Директор Центра за обуку чији рад финансира донација Уједињеног краљевства В. Британије и Северне Ирске је професор др Драгана Бечејски-Вујаклија, угледни стручњак са огромним искуством, сјајан педагог, увек расположена да своје богато знање пренесе на оне који је пажљиво слушају. Њене речи су свима разумљиве и једноставне, она се не служи тешким фразама нити превише држи до пуке форме. Рад, ред и дисциплина јесу основа схватања процеса образовања, али веома је комуникативна и увек спремна да помогне. Савремени професор у сваком погледу. Отуда су и њена запажања о бившим официрима у најмању руку занимљива.

– Када дођу на Факултет и укључе се у Програм, суздржани су, помало збуњени. Све је то разумљиво, нашли су се у посве различитом окружењу. Током првог месеца, колико траје базни курс, још су крути, формални, понашају се као у војсци. Потом следи тест знања, и то је за њих велика психолошка прекретница. И виртуално скидају униформу. Тек тада имају осећај свог будућег занимања. Понашају се и размишљају као менаџери – истиче професор Бечејски-Вујаклија.

■ ПУТ ДО ПРОЈЕКТА

Након базног курса, бивши официр постаје менаџер. То није продавац, како многи погрешно мисле, већ пословни човек који организује, систематизује, предлаже начине, едукује, усмерава пласман робе у својој или туђим фирмама. Средњи курс је, заправо, базна обука за усмерења: менаџер продаје, менаџер услуга или менаџер за оснивање и вођење малих предузећа. Завршна фаза школовања припада извршама пројеката. Посећују се успешне фирме, доводе директори, власници компанија, људи који нешто значе у пословном свету. Њихова реч и искуства су драгоценци.

– На крају школовања је евалуација, оцењивање, вредновање. Ради се у групама од четири до пет полазника. Износ се мишљења, шта им се допало, шта није прихватљиво, бране се ставови, воде се живе и веома занимљиве расправе. Постају веома критични. Умеју да запазе готово сваки детаљ, да препознају добар пословни потез и наговесте промашај. Развију интуицију, смисао за ваљану процену. Били смо, на пример, у посети Новосадском сајму. Током повратка разговарали смо о свему. Њихова запажања, од изгледа штандова до њихове садржи-

не, готово су се поклапала с мојим мишљењем. Била сам више него задовољна – не крије наша саговорница.

■ ПРОДУЖЕНА ПОДРШКА

Поменули смо кабинете, амфитеатре. Треба ли рећи да је пред сваким полазником рачунар, да предавачи користе најсавременија наставна средства. Јасан је преглед онога о чему се говори, до детаља.

Некоме би цела прича могла да зазвучи непотпуно и сладуњава, поготово ако се има у виду свеколика оскудица у којој живимо. Најпростије питање свело би се на суштину: како обезбедити новац? Лепо је имати диплому, ентузијазам, сјајсет идеја, али... На то питање, једно од решења предлаже професор др Винка Филиповић, менаџер за пословне студије:

– Постоје, најпре, берзе кадрова, где се наши кандидати упознају с будућим послодавцима, и ако су довољно убедљиви са својим пројектом – ето прилике. Затим, властита улагања, удруживањем с колегама, повезивањем с партнерима, покретањем породичне производње... Свакако су најзанимљивији такозвани "бизнис инкубатори". То је идеја о пружању помоћи фирмама у оснивању. Власник обезбеђује пословни простор, опрему и почетну логику у времену од две до три године. Дакле, имамо школоване људе, идеје, готове пројекте... Њихова понуда није без одјека, напротив! Јављају се заинтересовани људи, затим спонзори, донатори. "Инкубатор" ствара средства довољна да се појединци осамостаљују у свом послу и, наравно, одлазе својим путем. Добит "инкубатора" је та што ће имати део акција будуће фирме. Постоје сјајни резултати које су постигли "инкубатори" земаља у транзицији, поготово балтичких република – каже госпођа Филиповић.

И после школовања, бивши официри, садашњи менаџери долазе на Факултет. Присма је за њих увек отворена. Потраже савет, треба им консултација, у недоумици су... То је такозвана продужена подршка на коју могу поуздано да рачунају. Иако је прошло мало времена, многа корисна искуства су стечена. Наравно, увек треба следити најуспешније.

Професор
др Драгана Бечејски-Вуџаклија

Професор
др Винка Филиповић

ОСНОВНИ ПРОГРАМИ -реализација није започета-

- Програм запошљавања у другим државним органима
- Програм кредитирања самосталне привредне делатности – samozapošljavanja
- Програм кредитирања познатог послодавца
- Програм запошљавања код добављача и пословних партнера МО
- Програм уступања војних објеката за самосталну привредну делатност

АДРЕСЕ И ТЕЛЕФОНИ ЦЕНТРА ЗА ПРЕКВАЛИФИКАЦИЈУ

Дирекција за преквалификацију ул. Кнеза Милоша 33, 11000 Београд	011/3203-252
Регионални центар за преквалификацију - Београд ул. Браће Југовића 19, 11000 Београд	011/3000-169
Регионални центар за преквалификацију - Нови Сад ул. Футошка бр. 26, 21000 Нови Сад	021/528-440
Регионални центар за преквалификацију - Ниш Клуб Војске, 18000 Ниш	018/522-892
Регионални центар за преквалификацију - Подгорица, ул. V Пролетерске бр. 4, 81000 Подгорица	081/244-770
Центар за обуку при Факултету организационих наука Универзитета у Београду ул. Јове Илића 154, 11000 Београд	011/39-50-891
Центар за обуку при Машинском факултету Универзитета у Нишу ул. Александра Медведова 14, 18000 Ниш	018/500-661; 500-662

Божидар Мијатовић је био потпуковник пешадије, а његов пројекат мале фабрике алуминијумске столарије није остао мртво слово на папиру. Данас увелико ради. Његов колега Љубомир Алексић је храбро кренуо у посао производње еколошких трака. Понудио је свој пројекат преко Интернета и нашао партнера у Италији, који је одмах изразио спремност да га финансира. Данас је "Екотрака" из Земуна успешна фирма.

Пред нама су пројекти, својерсни дипломски радови, а професор др Винка Филиповић прелистава неке од најзанимљивијих:

– Ето, припрема фирме за сертификацију квалитета. Одлична идеја. Сви знамо како се, након успешног старта, произвођачи "искваре" и треба их контролисати. Сетимо се само кафа, сокова, осталих прехрамбених артикала... Други колега има пројекат дома за збрињавање старих особа с посебним потребама. Треба наћи зграду, адаптирати простор... И ово је такође занимљиво: узгајање ретких и скувих паса расе "бишон". Све је прецизирао, број легла, услове, исхрану, улагања, добит... Још једна сјајна идеја. Оснивање туристичке агенције "Трагом наше историје". Треба изаћи на тржиште, дати понуду.

То су идеје оних који су се отиснули у пословни свет. Сада је при крају школовања четврта генерација бивших официра. Капетан прве класе Радивоје Костић је три деценије био припадник рода пешадије. Каже да се сасвим добро осећа и његов тек урађени пословни план је наговештај будућег позива. Себе види на челу тапетарско-декоратерске фирме. Пуковник у пензији Рајко Милић, енергичан и ведар човек, пун је лепих речи за популарну Присму (Програм за збрињавање вишка војног кадра), Научио је много за кратко

време, проширио хоризонте знања и смело креће ка јави својих идеја. Већ има пословне контакте, а за његове услуге су заинтересоване познате фирме "Лукоил" и "Делта". Оптимизам не скривају ни Зоран Николић, Марјан Матошевић, Драгиша Пешић и Миодраг Милошевић, који су управо савладали модул управљања продајом... ■

Б. КОПУНОВИЋ